

زدن آمپول بهتر از خوردن داروست؟

ایران به لحاظ میزان مصرف دارو جزء 20 کشور نخست دنیاست...

سلامت نیوز: ایران به لحاظ میزان مصرف دارو جزء 20 کشور نخست دنیاست و بالاترین مصرف سرانه دارو در جهان را دارد. در ایران، مصرف سرانه داروهای تزریقی در سال، چهار برابر میانگین جهانی است، این در حالی است که تزریق کردن، به تنهایی و جدای از عوارض دارو، خود فرآیندی خطرآفرین است.

آمپول یا قرص

آبسه، عفونت و ابتلا به بیماری های ویروسی و میکروبی از عوارض تزریق هستند.

از سوی دیگر در میان مردم این تصور رایج وجود دارد که فرآورده های تزریقی به مراتب بهتر از داروهای خوراکی هستند، اما متخصصان با این نظر مخالفند و از تزریق به عنوان یک روش تهاجمی با خطر فوق العاده بالا نام می برند که در سیستم درمان سرپایی ضرورتی ندارد و این روش را مخصوص درمان های اورژانسی (فوری) و یا زمانی که از راه های دیگر به ویژه راه خوراکی نمی توان استفاده نمود، می دانند.

چرا تزریق آمپول بهتر نیست؟

1- بیش از نیمی از عوارض به ثبت رسیده در مرکز ملی ثبت عوارض ناخواسته داروها، ناشی از مصرف داروهای تزریقی بوده است و اکثر اوقات عوارض جانبی داروهای تزریقی نسبت به داروهای خوراکی بیشتر است و نباید به پزشک جهت تجویز داروی تزریقی اصرار کرد.

2- اثر بخشی داروهای تزریقی لزوماً بیشتر از داروهای خوراکی نیست. از آنجا که داروی تزریقی سریعاً در خون پخش می شود، کنترل و درمان عوارض آن در بسیاری از موارد، نسبت به سایر اشکال دارویی مشکل تر می باشد

3- داروهای تزریقی می توانند منجر به عوارض خاصی شوند که با مصرف فرآورده های غیر تزریقی، غیرممکن یا کمتر امکان پذیر می باشد. از جمله این عوارض می توان به مواردی نظیر آسیب به عصب در محل تزریق، آسیب به عروق در محل تزریق، آبسه و یا سایر عوارض در محل تزریق، خون مردگی و خونریزی های زیرپوستی، ایجاد زخم و باقی ماندن جای آن در محل تزریق اشاره نمود.

4- احتمال انتقال بیماری های عفونی مانند هپاتیت B، هپاتیت C و ایدز در میان بیماران، کادر درمانی و عموم جامعه در اثر تزریق های غیر ضروری افزایش می یابد. بدیهی است یکی از راه های پیشگیری از انتقال این بیماری ها، کاهش تجویز و مصرف غیرضروری داروهای تزریقی می باشد.

5- از آنجا که داروی تزریقی سریعاً در خون پخش می شود، کنترل و درمان عوارض ناشی از داروهای تزریقی، در بسیاری از موارد، نسبت به سایر اشکال دارویی مشکل تر می باشد.

6- به هنگام تزریق یک داروی تزریقی حتماً باید در مورد بروز عوارض در تزریق قبلی با سایر اشکال دارویی مورد نظر به فرد تزریق کننده اطلاع داد، زیرا بروز مجدد آن عارضه می تواند کشنده باشد.

7- مصرف بی رویه داروهای تزریقی به دلیل نیاز به پرسنل آموزش دیده و تجهیزات خاص جهت تزریق، هزینه تقبل شده توسط بیمار

و سیستم بهداشتی را افزایش می دهد.

8- استفاده خوراکی از داروها آسان تر از تزریق عضلانی است و در عین حال در درمان بسیاری از بیماری ها به همان اندازه موثر است. داروهای خوراکی باعث ایجاد درد یا گسستگی در سد پوستی بدن نمی شوند.

9- اگرچه تزریق عضلانی آنتی بیوتیک ها برای برخی از عفونت ها کاربرد دارد، اما در مورد بیشتر بیماری ها، شواهد موجود استفاده از تزریق عضلانی به جای مصرف خوراکی آنتی بیوتیک ها، کورتون ها، داروهای مسکن یا ویتامین ها را منطقی نمی داند.

تزریق آمپول به قرص

کدام داروها خیلی به شکل تزریقی استفاده می شوند؟

از جمله داروهایی که در ایران به طور رایج به صورت غیر منطقی به شکل تزریقی مصرف می شوند عبارتند از:

آنتی بیوتیک ها

فواید تزریق آنتی بیوتیک ها احتمالاً محدود به شرایطی است که در آن ها حصول اطمینان از رسیدن دارو به بدن ضروری است؛ به عنوان مثال در مواردی که بیمار قادر به تحمل داروی خوراکی نیست (مثل تهوع یا عدم توانایی بلع)، یا در موارد شک به پذیرش بیمار (به عنوان مثال به علت فراموشی یا عدم تمایل به مصرف دارو)، و نیز در برخی بیماری های خاص، استفاده از آنتی بیوتیک های تزریقی مناسب تر است.

اما به یاد داشته باشیم که این تفکر که داروهای تزریقی قوی تر هستند و تاثیرات روانی بیشتری به دنبال دارند به اثبات نرسیده است و دلیلی غیرمنطقی برای انتخاب روش تزریقی به جای مصرف خوراکی آنتی بیوتیک ها است که ارزان تر، بدون درد و با عوارض جانبی کمتری همراه است.

داروهای ضد حساسیت به ویژه کورتون ها

مطالعات متعدد درباره مقایسه تزریق عضلانی کورتون ها با مصرف خوراکی آن ها تفاوت چندانی در بهبود بیماری ها نشان نداده اند. از طرفی مصرف خوراکی کورتون ها مشکلاتی مثل درد، اضطراب و هزینه های مربوط به تزریق دارو را به دنبال ندارد و معمولاً به خوبی از سوی بیماران در هر گروه سنی تحمل می شود و دارای عوارض جانبی کمتر یا ملایم تری است.

ویتامین ب12 و ب کمپلکس

یکی از موارد رایج در میان اغلب مردم و نسخه برخی از پزشکان، تزریق هفتگی ب12 و ب کمپلکس است، اما بهتر است بدانیم کمبود ویتامین ب12 چندان شایع نیست و در افرادی که رژیم غذایی متعادل شامل گوشت، تخم مرغ، ماهی، شیر و دیگر فرآورده های لبنی دارند، میزان نیاز روزانه آن ها به این ویتامین برطرف می شود و دیگر نیازی به مصرف مکمل ویتامین ب12 ندارند و تزریق هفتگی ب12 کاری بیهوده و گاهی مضر است.

مسکن ها

یکی دیگر از گروه های دارویی که در بسیاری از موارد به طور غلط به شکل تزریقی تجویز می شود داروهای مسکن است. این موضوع به حدی بوده که باعث شده در اثر مصرف بیش از حد آن ها به ویژه در مورد دیکلوفناک، عوارض شکل تزریقی دارو با شیوع در خور توجهی به صورت فلج پا در ایران مشاهده شود و در نهایت برای جلوگیری از این عارضه توزیع داروهای مسکن تزریقی فقط محدود به بیمارستان ها و درمانگاه ها شود.

در این باره نیز باید گفت در مواردی که مسکن های خوراکی در دسترس است و بیمار قادر به مصرف خوراکی آن هاست، استفاده از روش تزریقی جایز نمی باشد و جز در مواردی که بیمار مبتلا به درد حاد می باشد، روش تزریقی جایز نیست و هزینه و خطرات احتمالی بیشتری دارد.

جز در موارد استثنای هیچ یافته قطعی مبنی بر این که روش تزریقی بر مصرف خوراکی داروها ارجحیت دارد، وجود ندارد، بلکه معایبی مانند درد، امکان انتقال عفونت، هزینه درمانی بالا، نیاز به افراد کارشناس جهت تزریق، عدم امکان حذف دارو در صورت تزریق بیش از

حد، ایجاد آبه در محل تزریق و... را نیز به همراه دارد

انواع تزریق

مصرف داروها از راه های مختلفی انجام می گیرد. انتخاب راه مصرف، بستگی کامل به نوع، مقدار و همچنین زمان اثر دارو دارد. در مواردی که میسر باشد، همیشه راه خوراکی دارو ترجیح داده می شود.

یکی از راه های مختلف ورود دارو به بدن راه تزریق است. دارو را می توان به راه های زیر وارد سیستم گردش خون کرد:

الف - راه داخل پوستی : در تزریق داخل پوستی، دارو بین لایه های پوست تزریق می شود و این روش بیشتر در موارد تست های پوستی مثل واکنش ب ت ژ و تست پنی سیلین به کار برده می شود.

ب - راه زیرپوستی : در این روش، دارو در فضای چربی زیر پوست بازو و یا سطح داخلی ران تزریق می گردد.

ج - راه داخل عضلانی : دارو از این طریق زودتر از راه زیرپوستی جذب می شود، زیرا در عضلات عروق بیشتری وجود دارد. در صورتی که بخواهند اثر دارو فوراً ظاهر شود و ضمناً نتوان آن را از راه وریدی تزریق نمود، دارو از راه عضلانی تزریق می شود.

نکات لازم در هنگام تزریق زیر پوستی و داخل عضلانی

1- انتخاب سرسوزن از لحاظ طول و اندازه آن مناسب با بیمار و داروی تزریقی باشد.

2- برای تزریق زیر پوستی، پوست را در محل تزریق گرفته و سرسوزن را با زاویه 45 درجه زیر پوست داخل کنید.

3- برای تزریق عضلانی، پوست محل تزریق را کشیده و تزریق کنید. اگر بیمار خیلی لاغر است قسمتی از عضله را بگیرید، طوری که یک توده کوچک عضلانی تشکیل شود.

4- تمام سوزن را در نسج داخل نکنید و حدود 2 میلی متر را بیرون نگه دارید تا در صورت شکستن بتوان آن را از نسج بیرون کشید.

5- در صورتی که پس از داخل کردن سوزن، پیستون سرنگ را قدری خارج بکشید و خون به داخل سرنگ کشیده شود، در این صورت باید داروی تزریقی را از نو در محل دیگری تزریق نمود.

6- محل تزریق را ماساژ دهید تا جریان خون افزایش یابد و جذب دارو بهتر صورت گیرد. در مورد داروهایی که باید با تأخیر جذب شوند (مثل پنی سیلین پروکائین)، ماساژ دادن ممنوع است.

بیشتر: ..سلامت نیوز: سرویس خبری: داروها: زدن آمپول بهتر از خوردن داروست؟..